

Sygn. akt III AUa 1255/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marta Fidzińska - Juszcak
Sędziowie:	SSA Maria Szaroma (spr.) SSA Ewa Drzymała
Protokolant:	sekr.sądowy Barbara Dudzik

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **H. B.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o emeryturę rolniczą

na skutek apelacji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 13 lipca 2012 r. sygn. akt V U 625/12

o d d a l a a p e l a c j ę .

Sygn. akt III AUa 1255/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną przez **H. B.** decyzję Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w K. z dnia 25 kwietnia 2012 r. i przyznał jej emeryturę rolniczą od dnia 13 marca 2012 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawczyni H. B., ur. (...) zamieszkiwała wraz z rodzicami, którzy byli właścicielami gospodarstwa rolnego położonego w S.-O. o powierzchni 5,97 ha. Wnioskodawczyni wykonywała prace w tym gospodarstwie w okresie od dnia 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r. Łącznie podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu 25 lat.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy powołując się na treść art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.) uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z tym przepisem emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który osiągnął wiek

emerytalny wynoszący dla kobiety 60 lat oraz podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20. Zaś art. 20 ust. 1 pkt przewiduje, że do okresów ubezpieczenia zalicza się okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r. Zaś wnioskodawczyni te warunki spełnia. Nie tylko ukończyła 60 lat, ale posiada także ponad 25 lat okresów ubezpieczenia. Do jej stażu ubezpieczeniowego, w ocenie Sądu Okręgowego, należało bowiem zaliczyć jej prace w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r. Nie stoi temu na przeszkodzie fakt, iż nie wykazała ona, że rodzice opłacali za nią składki na ubezpieczenie społeczne, na co wskazał organ rentowy. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że nie było podstaw do odmowy przyznania wnioskodawczyni prawa do emerytury rolniczej i zmienił zaskarżoną decyzję w tym kierunku.

Apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji wywiódł Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zaskarżając goi w całości. Zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to art. 19 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 6 pkt 14 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.) poprzez jego błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że wnioskodawczyni posiada wymaganą do nabycia prawa do emerytury rolniczej ilość okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. Wskazując na tak sformułowane zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, względnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelujący zakwestionował zaliczenie przez Sąd pierwszej instancji do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawczyni okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r. pomimo, że nie wykazała ona faktu opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe. Tymczasem art. 6 pkt 14 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przewiduje, że przez okresy podlegania ubezpieczeniu rozumie się tylko takie okresy, za które opłacono – przewidziane w odpowiednich do danych ubezpieczeń przepisach – składki na to ubezpieczenie. Zaś w okresie kiedy przypadła sporna praca wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym rodziców, istniał obowiązek opłacania składek na fundusz emerytalny rolników. Skoro więc wnioskodawczyni nie wykazała, że takie składki zostały za nią opłacone, to nie było podstaw do zaliczenia jej tego okresu do stażu ubezpieczeniowego i w konsekwencji przyznania prawa do emerytury rolniczej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna, albowiem zaskarżony wyrok jest prawidłowy.

Przedmiotem sporu w sprawie niniejszej było ustalenie czy wnioskodawczyni H. B. spełnia przesłanki uprawniające ją do nabycia prawa do emerytury rolniczej w trybie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.), a w szczególności czy do jej stażu ubezpieczeniowego należy zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r.

Sąd Apelacyjny nie podziela zarzutu apelacji, że zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji został wydany z naruszeniem art. 19 ust. 1 pkt 2 oraz art. 6 pkt 14 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Jednym z warunków nabycia prawa do emerytury rolniczej jest podleganie ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat. Zaś w myśl art. 20 ust. 1 tej ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się m.in. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r. (pkt 2). Zatem zgodnie z tym przepisem, przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej uwzględnia się również okresy pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r., tj. przed dniem objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników indywidualnych i ich rodzin). Podobną regulację zawiera też art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.). Uzasadnieniem dla obu tych przepisów był fakt, że przed dniem 1 stycznia 1983 r. nie istniał obowiązek opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników za domownika. Zatem aby pracę w gospodarstwie rolnym można było uwzględnić na podstawie tych przepisów wymagane było jedynie żeby praca ta była faktycznie wykonywana w

wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2000 r., II UKN 155/00, OSNP 2002 nr 16, poz. 394 i powołane tam orzecznictwo). Nie miał zaś znaczenia fakt opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za pracującego w gospodarstwie rolnym. Potwierdza to także treść obowiązującego w spornym okresie art. 38 ustawy z dnia 27 października 1977 r. (Dz. U. Nr 32, poz. 140 ze zm.), który obowiązkiem opłacania składek obciążał jedynie rolnika. W konsekwencji wnioskodawczynie domagając się zaliczenia do jej stażu ubezpieczeniowego spornego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r. winna była wykazać jedynie, że w okresie tym świadczyła pracę w gospodarstwie rolnym rodziców. Ten fakt zaś był w sprawie niniejszej niekwestionowany także przez organ rentowy, a sama wnioskodawczynie na tą okoliczność złożyła także oświadczenie o pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. Co więcej, do jej stażu ubezpieczeniowego zaliczony został zarówno okres przypadający bezpośrednio przed sporną pracą (od dnia 13 marca 1968 r. do 30 czerwca 1977 r.) jak też późniejszy okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Należało więc przyjąć, że w spornym okresie wnioskodawczynie wykonywała pracę w gospodarstwie rolnym rodziców i należy ją zaliczyć do jej stażu ubezpieczeniowego.

W tej sytuacji należy przyjąć, iż Sąd Okręgowy miał uzasadnione podstawy do uznania, że wnioskodawczynie posiada wymagane 25 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu. Z mocy art. 19 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników przysługuje jej więc prawo do emerytury rolniczej.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny uznał apelację Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego za bezzasadną i w oparciu o art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.